

ZARZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 21 lipca 1989 r.

w sprawie wynagradzania nauczycieli.

Na podstawie art. 36 w związku z art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. — Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 3, poz. 19, Nr 25, poz. 187 i Nr 31, poz. 214, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1988 r. Nr 19, poz. 132 oraz z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 35, poz. 192) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Wynagrodzenie zasadnicze

§ 1. Wysokość stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela jest uzależniona od poziomu jego wykształcenia, stażu pracy oraz osiągniętych wyników pracy.

§ 2. 1. Przez poziom wykształcenia dla celów ustalenia stawki wynagrodzenia zasadniczego określonej w tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia należy rozumieć:

- 1) stopień naukowy doktora — posiadanie stopnia naukowego doktora lub uzyskanie w wyniku przewodu kwalifikacyjnego uprawnień do zajmowania stanowię-

ska adiunkta albo docenta na kierunkach artystycznych,

- 2) wyższe wykształcenie magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym — ukończenie wyższych studiów magisterskich o kierunku i specjalności kształcącej nauczycieli lub ukończenie wyższych studiów magisterskich o innych kierunkach oraz uzyskanie przygotowania pedagogicznego w formach określonych w § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 maja 1989 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli nie mających wyższego wykształcenia (Dz. U. Nr 34, poz. 189), lub w formach określonych w § 14 rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z dnia 10 stycznia 1983 r. w sprawie określenia szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych (Dz. U. Nr 2, poz. 17),
- 3) wyższe wykształcenie magisterskie bez przygotowania pedagogicznego — ukończenie wyższych studiów magisterskich o kierunkach i specjalnościach nie kształcących nauczycieli,

- 4) wyższe wykształcenie zawodowe z przygotowaniem pedagogicznym — ukończenie wyższych studiów zawodowych o kierunkach kształcących nauczycieli lub ukończenie wyższych studiów zawodowych o innych kierunkach oraz uzyskanie przygotowania pedagogicznego w formach wymienionych w pkt 2,
- 5) wyższe wykształcenie zawodowe bez przygotowania pedagogicznego — ukończenie wyższych studiów zawodowych,
- 6) studium nauczycielskie — ukończenie studium nauczycielskiego, pedagogicznej szkoły technicznej, policealnego studium kulturalno-oświatowego, bibliotekarskiego lub innego zakładu kształcącego nauczycieli na poziomie studium nauczycielskiego,
- 7) średnie pedagogiczne — ukończenie liceum dla wychowawczyń przedszkoli, liceum pedagogicznego, kierunku pedagogicznego szkoły artystycznej drugiego stopnia lub posiadanie świadectwa dojrzałości i przygotowania pedagogicznego uzyskanego w formach wymienionych w pkt 2,
- 8) średnie — ukończenie średniej szkoły ogólnokształcącej, zawodowej lub szkoły artystycznej drugiego stopnia albo posiadanie wykształcenia uznanego za równorzędne na podstawie odrębnych przepisów.

2. Nauczyciele zatrudnieni w dniu wejścia w życie zarządzenia, których poziom wykształcenia dla celów określonych w ust. 1 został ustalony zgodnie z obowiązującymi do tego dnia przepisami, zachowują prawo do wynagrodzenia zasadniczego ustalonego według dotychczasowego poziomu wykształcenia.

§ 3. 1. Przy ustalaniu szczebla wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli i ich awansowaniu do wyższego szczebla zalicza się okresy:

- 1) pracy pedagogicznej i naukowej,
- 2) urlopu płatnego w szkole,
- 3) pracy w urzędach organów nadzorujących szkoły,
- 4) pracy w organizacjach politycznych i młodzieżowych oraz w związkach zawodowych zrzeszających nauczycieli,
- 5) pracy o charakterze programowo-szkoleniowym lub wychowawczym w Ochotniczych Hufcach Pracy oraz w oddziałach obrony cywilnej Ochotniczych Hufców Pracy,
- 6) pracy w szkołach, zespołach ekonomiczno-administracyjnych szkół, zakładach usług socjalnych i instytucjach zaplecza naukowo-pedagogicznego na stanowiskach niepedagogicznych,
- 7) pracy zawodowej niepedagogicznej, dającej doświadczenie przydatne do pracy nauczycielskiej,
- 8) służby wojskowej, na zasadach określonych w odrębnych przepisach,
- 9) tajnego nauczania i przymusowej bezczynności w czasie okupacji,
- 10) urlopów:
 - a) bezpłatnych na kształcenie i dokształcanie się,
 - b) wychowawczych,
 - c) w innych celach niż wymienione pod lit. a) i b), jeżeli nauczyciel w tym czasie prowadzi zajęcia dydaktyczne lub wychowawcze w szkole w wymiarze co najmniej 4 godzin tygodniowo, gdy przepis szczególnie nie stanowi inaczej,

- 11) tymczasowego aresztowania i zawieszenia w pełnieniu obowiązków nauczyciela, jeżeli zapadł wyrok uniewinniający lub postępowanie dyscyplinarne zakończyło się orzeczeniem uniewinniającym albo postępowanie karne lub dyscyplinarne zostało umorzona,
- 12) zaliczane na mocy odrębnych przepisów.

2. Okresy pracy wymienione w ust. 1 pkt 1 oraz pkt 3—6 zalicza się w całości, jeżeli nauczyciel był zatrudniony w wymiarze nie niższym niż 50% obowiązkowego wymiaru godzin (czasu pracy w zakładzie nie będącym szkołą). Okresy pracy pełnionej w wymiarze niższym niż 50% obowiązkowego wymiaru godzin (czasu pracy w zakładzie nie będącym szkołą) zalicza się w części proporcjonalnej.

3. Okresy pracy zawodowej niepedagogicznej, o której mowa w ust. 1 pkt 7 — w zależności od oceny ich przydatności do pracy nauczycielskiej, czasu pracy i innych okoliczności — zalicza organ zatrudniający nauczyciela w pełnym wymiarze lub w wymiarze odpowiednio niższym.

4. W sprawach nie unormowanych w niniejszym zarządzeniu, dotyczących zaliczania nauczycielom lat pracy przy ustalaniu szczebla wynagrodzenia zasadniczego, decyzje podejmuje Minister Edukacji Narodowej.

§ 4. 1. Zmiana wynagrodzenia zasadniczego wynikająca ze zmiany stażu pracy lub zmiany poziomu wykształcenia następuje z dniem pierwszym miesiąca kalendarzowego po powstaniu warunków uzasadniających tę zmianę, a jeżeli warunki te powstały pierwszego dnia miesiąca — od tego dnia.

2. Podstawę do ustalenia stażu pracy i poziomu wykształcenia stanowią oryginalne dokumenty albo uwierzytelnione odpisy (kopie) tych dokumentów.

3. Ustalenia stażu pracy i poziomu wykształcenia dokonuje organ zatrudniający nauczyciela.

§ 5. 1. Wysokość stawek miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli określa tabela stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia.

2. Wysokość wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela w ramach stawek określonych tabelą i w granicach przyznanych szkole środków na wynagrodzenia ustala organ zatrudniający nauczyciela na wniosek dyrektora szkoły.

3. Kryteria oceny wyników pracy dla ustalenia wysokości wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli ustala dyrektor szkoły zgodnie ze stanowiskiem rady pedagogicznej w tym przedmiocie, wyrażonym w formie uchwały.

Rozdział 2

Wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe

§ 6. 1. Przez wypadki usprawiedliwionego nieodbycia zajęć, o których mowa w art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. — Karta Nauczyciela, należy rozumieć wypadki:

- 1) w których nauczyciel był gotowy do świadczenia pracy w godzinach ponadwymiarowych, lecz nie wykonał jej z przyczyn leżących po stronie pracodawcy,

2) wynikające z przepisów odrębnych, regulujących zasady zwolnień od pracy.

2. Wynagrodzenie za jedną godzinę ponadwymiarową ustala się dzieląc stawkę wynagrodzenia zasadniczego (łącznie z dodatkami za trudne i uciążliwe warunki pracy oraz za warunki szkodliwe dla zdrowia, jeżeli praca w godzinach ponadwymiarowych odbywa się w takich warunkach) przez miesięczną liczbę godzin obowiązkowego wymiaru zajęć ustalonego dla rodzaju zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych realizowanych w ramach godzin ponadwymiarowych nauczyciela. Stawkę wynagrodzenia za jedną godzinę ponadwymiarową zaokrągla się do pełnych złotych.

3. Miesięczną liczbę godzin obowiązkowego wymiaru zajęć nauczyciela, o której mowa w ust. 2, uzyskuje się mnożąc tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin przez 4,16 z zaokrągleniem do pełnych godzin w ten sposób, że czas zajęć do 0,5 godziny pomija się, a co najmniej 0,5 godziny liczy się za pełną godzinę.

4. Dla ustalenia wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe w tygodniach, w których przypadają dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy nauczyciela lub dni ustawowo wolne od pracy — za podstawę ustalenia liczby godzin ponadwymiarowych przyjmuje się obowiązkowy tygodniowy wymiar zajęć, określony w art. 42 ust. 1 Karty Nauczyciela, pomniejszony o 1/5 tego wymiaru za każdy dzień usprawiedliwionej nieobecności w pracy lub dzień ustawowo wolny od pracy. Liczba godzin ponadwymiarowych, za które przysługuje wynagrodzenie w takim tygodniu, nie może być jednakże większa niż liczba godzin przydzielonych w planie organizacyjnym.

5. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe wypłaca się z dołu.

Rozdział 3

Dodatki do wynagrodzenia

Dodatki funkcyjne

§ 7. 1. Nauczycielom, którym powierzono funkcje kierownicze w szkole, przysługuje dodatek funkcyjny w wysokości określonej w tabeli stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia.

2. Dyrektorom ośrodków dokształcania zawodowego przysługują dodatki funkcyjne przewidziane dla dyrektorów szkół zawodowych.

3. Wysokość dodatku funkcyjnego, w granicach stawek określonych tabelą, ustala organ nadzorujący szkołę, uwzględniając między innymi wielkość szkoły, jej warunki organizacyjne, złożoność zadań wynikających z funkcji kierowniczej, liczbę stanowisk kierowniczych w szkole, wyniki pracy szkoły.

§ 8. 1. Nauczycielowi przysługuje tylko jeden dodatek funkcyjny, a w razie zbiegu tytułów do dwóch lub więcej dodatków funkcyjnych, przysługuje dodatek wyższy.

2. Prawo do dodatku funkcyjnego powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło powierzenie funkcji kierowniczej, a jeżeli powierzenie funkcji nastąpiło pierwszego dnia miesiąca — od tego dnia.

3. Nauczyciel, któremu powierzono funkcję kierowniczą na czas określony, traci prawo do dodatku funkcyjnego z upływem tego okresu, a w razie wcześniejszego odwołania — z końcem miesiąca, w którym nastąpiło

odwołanie, a jeżeli odwołanie nastąpiło pierwszego dnia miesiąca — od tego dnia. Nauczyciel, któremu powierzono funkcję kierowniczą do odwołania, traci prawo do dodatku funkcyjnego z końcem miesiąca, w którym nastąpiło odwołanie, a jeżeli odwołanie nastąpiło pierwszego dnia miesiąca — od tego dnia.

4. Dodatek funkcyjny nie przysługuje w okresie nie usprawiedliwionej nieobecności w pracy, w okresach, za które nie przysługuje wynagrodzenie zasadnicze, oraz od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczyciel zaprzestał pełnienia w innych powodów obowiązków, do których jest przywiązany ten dodatek, a jeżeli zaprzestanie pełnienia obowiązków nastąpiło od pierwszego dnia miesiąca — od tego dnia. W okresie niewykonywania pracy z powodu choroby nauczyciela dodatek przysługuje za okres nie przekraczający 3 miesięcy.

5. Dodatek funkcyjny w stawce ustalonej dla dyrektora szkoły przysługuje wicedyrektorowi szkoły od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po 3 miesiącach zastępstwa.

Podwyższone dodatki funkcyjne

§ 9. 1. Organ nadzorujący szkołę może podwyższyć dodatek funkcyjny ustalony według kryteriów określonych w § 7 ust. 3:

- 1) do 50% — dyrektorom kierującym dwiema lub więcej szkołami oraz dyrektorom placówek resocjalizacyjnych i diagnostycznych,
- 2) do 40% — dyrektorom zbiorczych zakładów szkolnych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych i szkół zawodowych wielokierunkowych, dyrektorom pogotowi opiekuńczych,
- 3) do 30% — dyrektorom szkół muzycznych I i II stopnia, szkół baletowych oraz szkół ćwiczeń zakładów kształcenia nauczycieli,
- 4) do 20% — dyrektorom szkół i przedszkoli specjalnych oraz dyrektorom szkół zawodowych prowadzących warsztaty szkolne (gospodarstwa pomocnicze będące warsztatami szkolnymi),
- 5) do 15% — dyrektorom szkół, przy których jest prowadzony internat.

2. Dodatek może być podwyższony tylko z jednego tytułu.

3. Przepisy § 8 ust. 2—4 stosuje się odpowiednio.

Dodatki służbowe

§ 10. Nauczycielom zatrudnionym w urzędach organów administracji państwowej na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych przysługuje dodatek służbowy w wysokości określonej w załączniku nr 3 do zarządzenia.

Dodatki specjalistyczne

§ 11. Nauczycielom przysługują następujące dodatki specjalistyczne:

- 1) z tytułu uzyskania stopnia specjalizacji zawodowej, określonego w art. 46 ust. 1 ustawy — Karta Nauczyciela,
- 2) z tytułu posiadania kwalifikacji trenerskich,
- 3) z tytułu wykonywania zadań nauczyciela-metodyka.

§ 12. 1. Wysokość dodatku specjalistycznego z tytułu uzyskania stopnia specjalizacji zawodowej wynosi:

- 1) 5000 zł miesięcznie za I stopień specjalizacji,

- 2) 6000 zł miesięcznie za II stopień specjalizacji,
- 3) 8000 zł miesięcznie za III stopień specjalizacji.

2. Dodatek, o którym mowa w ust. 1, przysługuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczyciel uzyskał taki stopień, a jeżeli uzyskanie takiego stopnia nastąpiło pierwszego dnia miesiąca — od tego dnia. Prawo do dodatku ustaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło cofnięcie takiego dodatku, a jeżeli cofnięcie dodatku nastąpiło pierwszego dnia miesiąca — od tego dnia.

3. Nauczycielom zatrudnionym w niepełnym wymiarze godzin dodatek, o którym mowa w ust. 1, przysługuje w wysokości proporcjonalnej do wymiaru zajęć określonego w umowie o pracę.

4. Nauczycielowi przysługuje jeden dodatek z tytułu uzyskania stopnia specjalizacji zawodowej, niezależnie od liczby uzyskanych stopni specjalizacji.

5. Przepis § 8 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

§ 13. 1. Nauczycielom wychowania fizycznego zatrudnionym w klasach i szkołach sportowych oraz w szkołach mistrzostwa sportowego, posiadającym wyższe studia magisterskie i kwalifikacje trenerskie, przysługuje dodatek specjalistyczny w następującej wysokości:

- 1) posiadającym kwalifikacje trenerskie II klasy — 4000 zł miesięcznie,
- 2) posiadającym kwalifikacje trenerskie I klasy — 5000 zł miesięcznie,
- 3) posiadającym kwalifikacje trenerskie klasy mistrzowskiej — 6000 zł miesięcznie.

2. Dodatek, o którym mowa w ust. 1, wypłaca się, jeżeli nauczyciel prowadzi zajęcia dydaktyczne w klasach i szkołach sportowych oraz szkołach mistrzostwa sportowego w pełnym wymiarze godzin. Jeżeli nauczyciel prowadzi zajęcia dydaktyczne w wymiarze niższym, wypłaca się dodatek w części proporcjonalnej.

3. Dla nauczycieli, o których mowa w ust. 1, pełniących funkcje kierownicze wysokość dodatku ustala się według zasad określonych w ust. 2 w stosunku do obowiązującego ich wymiaru godzin zajęć dydaktycznych.

4. Przepis § 8 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

§ 14. 1. Nauczycielom wykonującym zadania nauczyciela-metodyka (wizytatora-metodyka) przysługują dodatki w wysokości od 15 do 30% wynagrodzenia zasadniczego wynikającego z osobistego zaszeregowania nauczyciela miesięcznie.

2. Dodatki, o których mowa w ust. 1, wypłaca się odpowiednio według zasad dotyczących dodatków funkcyjnych (§ 8 ust. 2—4).

§ 15. W razie zbiegu tytułów do dodatku określonego w § 12 i dodatku, o którym mowa w § 13 albo 14, nauczycielowi przysługuje prawo do obu tych dodatków.

Dodatki za trudne warunki pracy

§ 16. 1. Nauczycielom i wychowawcom przysługuje dodatek za trudne warunki pracy w następującej wysokości:

- 1) nauczycielom praktycznej nauki zawodu szkół górniczych za zajęcia pod ziemią, nauczycielom praktycznej nauki zawodu szkół rolniczych i leśnych za zajęcia z zakresu produkcji roślinnej i zwierzęcej, nau-

czycielom szkół przysposabiających do zawodu — 5% wynagrodzenia zasadniczego,

- 2) nauczycielom praktycznej nauki zawodu szkół medycznych — za zajęcia w pomieszczeniach zakładów społecznych służby zdrowia i zakładów pomocy społecznej przeznaczonych dla noworodków, dzieci do lat trzech i dzieci kalekich oraz dla osób (dzieci i dorosłych) umyślowo niedorozwiniętych, psychicznie chorych, chronicznych, z uszkodzeniami centralnego i obwodowego układu nerwowego, a także w domach małego dziecka i w żłobkach — 5% wynagrodzenia zasadniczego,
- 3) nauczycielom szkół i przedszkoli specjalnych (zorganizowanych samodzielnie bądź w ramach specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych zakładów wychowawczych, zakładów leczniczo-wychowawczych oraz zakładów rehabilitacji zawodowej inwalidów) oraz wychowawcom domów wczasów dziecięcych — 20% wynagrodzenia zasadniczego,
- 4) wychowawcom domów dziecka — 25% wynagrodzenia zasadniczego,
- 5) wychowawcom specjalnych zakładów wychowawczych, zakładów leczniczo-opiekuńczych i leczniczo-wychowawczych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, zakładów rehabilitacji zawodowej inwalidów, świetlic szkolnych, szkół specjalnych oraz Państwowego Zespołu Ognisk Wychowawczych — 30% wynagrodzenia zasadniczego,
- 6) nauczycielom niewidomym i nauczycielom głuchym zatrudnionym w pełnym wymiarze w szkołach specjalnych dla niewidomych i dla głuchych — 25% wynagrodzenia zasadniczego,
- 7) nauczycielom szkół z obcym językiem wykładowym (z wyłączeniem nauczycieli języków obcych) za zajęcia w języku obcym — 50% stawki godzinowej za każdą efektywnie przepracowaną godzinę nauczania,
- 8) nauczycielom prowadzącym zajęcia w klasach łączonych — 25% stawki godzinowej za każdą przepracowaną w tych klasach godzinę nauczania,
- 9) nauczycielom wojewódzkich i terenowych poradni wychowawczo-zawodowych i ośrodków adopcyjno-opiekuńczych — 10% wynagrodzenia zasadniczego,
- 10) nauczycielom szkół (placówek) ćwiczeń — 10% wynagrodzenia zasadniczego,
- 11) nauczycielom szkół specjalnych zorganizowanych w pogotowiach opiekuńczych — 30% wynagrodzenia zasadniczego,
- 12) wychowawcom pogotowi opiekuńczych — 40% wynagrodzenia zasadniczego.

2. Dodatek przewidziany w ust. 1 pkt 3 i 5 przysługuje również odpowiednio:

- 1) nauczycielom szkół nie będących specjalnymi, którzy prowadzą zajęcia w klasach specjalnych zorganizowanych w tych szkołach,
- 2) nauczycielom szkół nie będących specjalnymi, którzy prowadzą nauczanie indywidualne z dziećmi przewlekłe chorymi,
- 3) wychowawcom prowadzącym zajęcia w placówkach opiekuńczo-wychowawczych nie będących specjalnymi z grupami obejmującymi również młodzież szkół specjalnych.

Dodatek przysługuje wówczas w części proporcjonalnej do liczby godzin przepracowanych w warunkach określonych w niniejszym ustępie.

3. Nauczyciele (wizytatorzy) metodycy pozostający na etatach szkół (placówek), w których wypłaca się dodatki za pracę w warunkach trudnych, i realizujący obowiązujący ich wymiar godzin w takich warunkach otrzymują ten dodatek w takiej jego części, w jakiej ich wymiar godzin pozostaje do obowiązującego w tej placówce wymiaru godzin.

4. Nauczyciele, którym powierzono funkcje kierownicze, otrzymują dodatek za trudne warunki pracy w całości, jeżeli realizują w takich warunkach obowiązujący ich wymiar godzin. Jeżeli w trudnych warunkach realizują tylko część obowiązującego ich wymiaru godzin, otrzymują dodatek ten w takim stosunku, w jakim godziny pracy w trudnych warunkach pozostają do obowiązującego ich wymiaru godzin.

5. Nauczycielom i wychowawcom:

- 1) placówek resocjalizacyjnych i diagnostycznych przysługują dodatki za trudną pracę,
 - 2) liceów wojskowych (lotniczych) przysługują dodatki za szczególne właściwości pracy
- w wysokości i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Dodatki za uciążliwe warunki pracy

§ 17. 1. Nauczycielom i wychowawcom pracującym z dziećmi chorymi psychicznie lub upośledzonymi umysłowo w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim, z chronicznymi, z dziećmi z uszkodzeniami centralnego lub obwodowego układu nerwowego oraz z dziećmi z upośledzeniami różnego rodzaju (upośledzenia sprzężone) przysługują dodatki za uciążliwe warunki pracy w następującej wysokości:

- 1) nauczycielom szkół i przedszkoli specjalnych (zorganizowanych samodzielnie bądź w ramach specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych zakładów wychowawczych, zakładów leczniczo-wychowawczych, pogotowi opiekuńczych oraz zakładów rehabilitacji zawodowej inwalidów) — 30% wynagrodzenia zasadniczego,
- 2) wychowawcom specjalnych zakładów wychowawczych, zakładów leczniczo-opiekuńczych i leczniczo-wychowawczych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, pogotowi opiekuńczych, zakładów rehabilitacji zawodowej inwalidów oraz świetlic szkolnych szkół specjalnych — 40% wynagrodzenia zasadniczego.

2. W razie zbiegu tytułów do dodatku za trudne warunki pracy i do dodatku za uciążliwe warunki pracy nauczycielowi (wychowawcy) przysługuje prawo do jednego, wyższego dodatku.

Dodatki za warunki szkodliwe dla zdrowia

§ 18. 1. Nauczycielom pracującym w warunkach szkodliwych dla zdrowia przysługują z tego tytułu dodatki w wysokości:

- 1) 800 zł miesięcznie — przy pierwszym stopniu szkodliwości,
- 2) 1000 zł miesięcznie — przy drugim stopniu szkodliwości,

3) 1200 zł miesięcznie — przy trzecim stopniu szkodliwości.

2. W razie zbiegu tytułów do dodatku określonego w ust. 1 i dodatku, o którym mowa w § 16 albo 17, nauczycielowi przysługuje prawo do obu tych dodatków.

Dodatek za pracę w nocy

§ 19. 1. Za każdą godzinę pracy w porze nocnej nauczycielowi przysługuje dodatek w wysokości 20% godzinowej stawki wynagrodzenia zasadniczego.

2. Pora nocna obejmuje 8 godzin pomiędzy godzinami 21 a 7. W tych granicach porę nocną określa dyrektor szkoły w porozumieniu z radą pedagogiczną.

3. Szkoły, stanowiska oraz warunki, przy których powstaniu nauczyciel może być zobowiązany do pracy także w porze nocnej, określają odrębne przepisy.

Rozdział 4

Wynagrodzenie za zajęcia dodatkowe

§ 20. 1. Za prowadzenie zajęć dydaktyczno-wychowawczych wynagradzanych dodatkowo przysługuje nauczycielowi następujące wynagrodzenie:

- 1) za wychowawstwo klasy:
 - a) 4000—5000 zł miesięcznie w przedszkolach,
 - b) 3000—4000 zł miesięcznie w szkołach podstawowych, ponadpodstawowych, bursach, internatach, półinternatach i świetlicach szkolnych,
- 2) za prowadzenie kół lub zespołów zainteresowań albo kół przedmiotowych — za efektywne godziny pracy według stawek ustalonych dla godzin ponadwymiarowych nauczycieli instruktorów zajęć pozalekcyjnych,
- 3) za analizę i ocenę pisemnych prac i zajęć uczniowskich z języka polskiego począwszy od czwartej klasy szkoły podstawowej:
 - a) 3000—4000 zł miesięcznie w szkołach podstawowych,
 - b) 4000—5000 zł miesięcznie w szkołach ponadpodstawowych,
- 4) za organizowanie przez nauczycieli bibliotekarzy szkolnych różnych form inspiracji czytelnictwa i rozwijanie kultury czytelniczej uczniów — 3000—4000 zł miesięcznie,
- 5) za prowadzenie praktyk zawodowych ciągłych słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli — 3000—5000 zł za miesiąc praktyki,
- 6) za kierowanie i ocenę prac dyplomowych z przygotowania zawodowego — 2000—5000 zł za jedną pracę,
- 7) za zajęcia z uczniami realizującymi obowiązek szkolny w szkole podstawowej a zakwalifikowanymi do kształcenia specjalnego — jak za 1 do 2 godzin ponadwymiarowych tygodniowo,
- 8) za prowadzenie przez wychowawców rodzinnych domów dziecka zajęć dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych (ponadwymiarowych) wynikających z konieczności zapewnienia osobistej opieki nad wy-

chowankami — jak za 10 godzin ponadwymiarowych tygodniowo,

- 9) za udzielenie pomocy rodzinom zastępczym w zakresie realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych, ustalonych odrębnymi przepisami — jak za 2—3 godziny ponadwymiarowe miesięcznie,
- 10) za prowadzenie przez nauczycieli szkół podstawowych, przedszkoli i placówek opiekuńczo-wychowawczych zajęć z udziałem uczniów liceów ogólnokształcących i liceów muzycznych oraz szkół muzycznych II stopnia odbywających praktyki pedagogiczne — 25% stawki godzinowej za każdą godzinę takich zajęć.

2. Nauczycielom przedszkoli oraz wychowawcom burs i internatów, półinternatów i świetlic szkolnych przysługuje wynagrodzenie za wychowawstwo określone w ust. 1 pkt 1 tylko za 1 oddział (grupę) niezależnie od liczby oddziałów (grup), w których prowadzą zajęcia. Nauczycielom wychowawcom, o których mowa wyżej, zatrudnionym w niepełnym wymiarze zajęć, przysługuje dodatkowe wynagrodzenie za wychowawstwo w wysokości proporcjonalnej do wymiaru zatrudnienia.

3. Wynagrodzenia dodatkowe, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3, 4, 8 i 9, wypłaca się miesięcznie z góry. Wynagrodzenie to wypłaca się również za okres urlopu wypoczynkowego, za czas nieobecności w pracy z powodu choroby, nie dłużej jednak niż do końca miesiąca, w którym nauczyciel zachorował, oraz za inne okresy na podstawie przepisów szczególnych. Za pozostałe zajęcia wynagrodzenie wypłaca się miesięcznie z dołu za czas, faktycznie przepracowany, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

4. W razie zaprzestania wykonywania zajęć dodatkowych w ciągu miesiąca lub ich podjęcia w takim czasie, nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie z tego tytułu proporcjonalnie do przepracowanego okresu. W takim wypadku wysokość wynagrodzenia ustala się dzieląc stawkę miesięcznego wynagrodzenia przez 30 i mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych, przypadających w okresie przepracowanym.

5. Wynagrodzenie przewidziane w ust. 1 pkt 3 przysługuje nauczycielowi w pełnej wysokości, jeżeli realizuje zajęcia w obowiązkowym wymiarze. W razie realizowania tych zajęć w niepełnym wymiarze lub ponad obowiązkowy wymiar w ramach godzin ponadwymiarowych przydzielonych w planie organizacyjnym szkoły, wynagrodzenie przysługuje w stosunku proporcjonalnym do realizowanego przez nauczyciela wymiaru godzin z języka polskiego. Do wymiaru godzin z języka polskiego wlicza się również godziny zajęć fakultatywnych z tego przedmiotu.

6. Nauczycielom pełniącym funkcje kierownicze oraz nauczycielom korzystającym ze zniżek godzin i nauczycielom (wizytorom) metodykom wynagrodzenie przewidziane w ust. 1 pkt 3 przysługuje wyłącznie w takim stosunku, w jakim realizowany przez nich wymiar godzin języka polskiego pozostaje do pełnego wymiaru godzin nauczyciela danej szkoły.

7. Wynagrodzenie przewidziane w ust. 1 pkt 3 wypłaca się zarówno nauczycielom języka polskiego, jak i nauczycielom języków ojczystych białoruskiego, litewskiego, słowackiego i ukraińskiego w szkołach z niepoliskim językiem nauczania.

8. Nauczycielom bibliotekarzom zatrudnionym w niepełnym wymiarze zajęć lub realizującym zadania bibliotekarza w ramach godzin ponadwymiarowych wynagrodzenie określone w ust. 1 pkt 4 przysługuje w stosunku proporcjonalnym do wymiaru zatrudnienia (liczby godzin ponadwymiarowych).

§ 21. 1. Wychowawcom rodzinnych domów dziecka, w których nie zatrudnia się pracowników obsługi, za wykonywanie zadań administracyjno-gospodarczych niezbędnych do zapewnienia wychowankom odpowiednich warunków bytowych przysługuje dodatkowe wynagrodzenie w wysokości:

- 1) do 30% wynagrodzenia zasadniczego miesięcznie — przy 10 i więcej wychowankach,
- 2) do 25% wynagrodzenia zasadniczego miesięcznie — przy 8—9 wychowankach,
- 3) do 20% wynagrodzenia zasadniczego miesięcznie — przy liczbie wychowanków poniżej 8.

2. Wynagrodzenie określone w ust. 1 wypłaca się miesięcznie z góry. Przepis § 20 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 22. Nauczycielom zatrudnionym w niepełnym wymiarze godzin przysługuje wynagrodzenie w wysokości proporcjonalnej do wymiaru zajęć określonego w umowie o pracę.

§ 23. 1. Nauczycielowi nie przysługuje wynagrodzenie za czas nie usprawiedliwionej nieobecności w pracy. Stawkę wynagrodzenia za jedną nie odbytą godzinę zajęć dydaktyczno-wychowawczych z powodu nie usprawiedliwionej nieobecności w pracy ustala się w sposób przewidziany dla godzin ponadwymiarowych.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio także w wypadkach, gdy nauczyciel nie przepracował całego miesiąca z przyczyn innych niż wymienione w ust. 1, a za czas nie przepracowany nie zachowuje prawa do wynagrodzenia.

§ 24. Nauczycielom, którym na podstawie dotychczasowych przepisów został przyznany dodatkowy awans na rok szkolny 1988/89, wynikającą z tego tytułu kwotę wynagrodzenia dodatkowego wypłaca się do dnia 31 sierpnia 1989 r.

§ 25. Zgodnie z art. 80 ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o zmianie upoważnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz. U. Nr 35, poz. 192) traci moc uchwała nr 97 Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 1983 r. w sprawie wynagradzania nauczycieli (Monitor Polski z 1988 r. Nr 33, poz. 303 i z 1989 r. Nr 5, poz. 50).

§ 26. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1989 r., z tym że § 10 wchodzi w życie z dniem 1 września 1989 r.

Minister Edukacji Narodowej: *J. Fisiak*

Załączniki do zarządzenia Ministra
Edukacji Narodowej z dnia 21 lipca
1989 r. (poz. 222)

Załącznik nr I

TABELA MIESIĘCZNYCH STAWEK WYNAGRODZENIA ZASADNICZEGO W ZŁOTYCH

Wykształcenie	Szczegółowe wynagrodzenia zasadniczego wynikające ze stażu pracy																
	do 2 lat	2 i więcej	4 i więcej	6 i więcej	8 i więcej	10 i więcej	12 i więcej	14 i więcej	16 i więcej	18 i więcej	20 i więcej	22 i więcej	24 i więcej	26 i więcej	28 i więcej	30 i więcej	
stopień naukowy dr	80.000	81.000	82.000	83.000	84.000	85.000	86.000	87.000	88.000	89.000	90.000	91.000	92.000	93.000	94.000	95.000	
wyższe wykształcenie mgr z przygotowaniem pedagogicz- nym	70.000	71.000	72.000	73.000	74.000	75.000	76.000	77.000	78.000	79.000	80.000	81.000	82.000	83.000	84.000	85.000	
wyższe wykształcenie mgr bez przygotowania pedagogicz- nego	64.000	65.000	66.000	67.000	68.000	69.000	70.000	71.000	72.000	73.000	74.000	75.000	76.000	77.000	78.000	79.000	
wyższe wykształcenie zawodowe z przygotowaniem pedagogicz- nym	68.000	73.000	77.000	80.000	82.000	84.000	85.000	86.000	87.000	88.000	89.000	90.000	91.000	92.000	93.000	94.000	
wyższe wykształcenie zawodowe bez przygotowania pedagogicz- nego	56.000	57.000	58.000	59.000	60.000	61.000	62.000	63.000	64.000	65.000	66.000	67.000	68.000	69.000	70.000	71.000	
studium nauczycielskie	54.000	55.000	56.000	57.000	58.000	59.000	60.000	61.000	62.000	63.000	64.000	65.000	66.000	67.000	68.000	69.000	
wykształcenie średnie pedagogicz- ne	50.000	53.000	56.000	58.000	60.000	61.000	62.000	63.000	64.000	65.000	66.000	67.000	68.000	69.000	70.000	71.000	
wykształcenie średnie i inne	40.000	41.000	42.000	43.000	44.000	45.000	46.000	47.000	48.000	49.000	50.000	51.000	52.000	53.000	54.000	55.000	
	44.000	47.000	49.000	51.000	52.000	53.000	54.000	55.000	56.000	57.000	58.000	59.000	60.000	61.000	62.000	63.000	

TABELA DODATKÓW FUNKCYJNYCH

Poz.	F u n k c j a	Miesięcznie w złotych
1	2	3
1	Szkoły wszystkich typów, z wyjątkiem zakładów kształcenia nauczycieli oraz szkół zorganizowanych w placówkach wymienionych w poz. 6 i 7	
	a) dyrektor szkoły liczącej — do 15 oddziałów. — 16 i więcej oddziałów	17.000—36.000 24.000—48.000
	b) wicedyrektor	14.000—32.000
	c) kierownik filii	10.000—19.000
	d) kierownik warsztatu szkolnego, kierownik zajęć praktycznych w szkołach górniczych	18.000—35.000
	e) kierownik laboratorium, kierownik szkolenia praktycznego	10.000—26.000
	f) kierownik wydziału, działu w szkole zawodowej (artystycznej), kierownik sekcji w szkole artystycznej	10.000—17.000
	g) zastępca kierownika warsztatu szkolnego oraz w szkołach górniczych: kierownik szkolenia na powierzchni i kierownik szkolenia pod ziemią	10.000—26.000
h) zastępca kierownika laboratorium, zastępca kierownika szkolenia praktycznego, organizator doskonalenia wewnątrzszkolnego	9.000—17.000	
2	Zakłady kształcenia nauczycieli	
	a) dyrektor	24.000—48.000
	b) wicedyrektor	19.000—35.000
	c) kierownik praktyki pedagogicznej	12.000—17.000
3	Przedszkola	
	a) dyrektor przedszkola czynnego ponad 5 godzin dziennie	14.000—32.000
	b) dyrektor przedszkola czynnego do 5 godzin dziennie	9.000—16.000
	c) wicedyrektor przedszkola (każdego)	10.000—17.000
4	Bursy, internaty, domy dziecka, domy czasów dziecięcych, schroniska młodzieżowe	
	a) dyrektor bursy, domu dziecka, domu czasów dziecięcych	17.000—33.000
	b) wicedyrektor bursy, domu dziecka, domu czasów dziecięcych	10.000—20.000
	c) kierownik internatu, kierownik schroniska młodzieżowego	10.000—26.000
	d) zastępca kierownika internatu	9.000—17.000
5	Półinternaty, świetlice, ogrody jordanowskie	
	a) kierownik półinternatu	9.000—17.000
	b) kierownik świetlicy szkolnej, świetlicy dworcowej, ogrodu jordanowskiego	7.000—16.000
6	Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży społecznie niedostosowanej, państwowe młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, państwowe pogotowia opiekuńcze	
	a) dyrektor	19.000—39.000
	b) wicedyrektor	14.000—26.000
	c) dyrektor szkoły, kierownik internatu, kierownik warsztatu szkolnego	10.000—21.000
	d) wicedyrektor szkoły, zastępca kierownika internatu, zastępca kierownika warsztatu szkolnego	10.000—17.000
e) kierownik grupy półwolniściowej, kierownik filii państwowego młodzieżowego ośrodka wychowawczego	10.000—17.000	
7	Inne specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii	
	a) dyrektor	21.000—34.000
	b) wicedyrektor	17.000—23.000
	c) dyrektor szkoły, kierownik internatu, kierownik warsztatu szkolnego	10.000—19.000
	d) wicedyrektor szkoły, zastępca kierownika internatu, zastępca kierownika warsztatu szkolnego	8.000—16.000
	e) dyrektor szkoły, kierownik wychowania w placówce leczniczo-wychowawczej	9.000—19.000
f) wicedyrektor szkoły, zastępca kierownika wychowania w placówce leczniczo-wychowawczej	7.000—13.000	
8	Państwowy Zespół Ognisk Wychowawczych, „Wioska Dziecięca”	
	a) dyrektor	24.000—39.000
	b) wicedyrektor	17.000—26.000
	c) kierownik ogniska wychowawczego w Państwowym Zespole Ognisk Wychowawczych	14.000—19.000
9	Wojewódzkie ośrodki dokształcania zawodowego	
	a) dyrektor wojewódzkiego ośrodka dokształcania zawodowego	21.000—26.000
	b) dyrektor wojewódzkiego ośrodka dokształcania zawodowego wyznaczonego do pełnienia funkcji koordynacyjnej	21.000—35.000

1	2	3
10	Pałace młodzieży, Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne w Chorzowie a) dyrektor b) wicedyrektor c) kierownik zespołu „Gawęda” d) kierownik działu e) kierownik pracowni	19.000—36.000 14.000—22.000 21.000—29.000 9.000—16.000 7.000—11.000
11	Młodzieżowe domy kultury, międzyszkolne ośrodki sportowe, ogniska pracy pozaszkolnej a) dyrektor młodzieżowego domu kultury, międzyszkolnego ośrodka sportowego b) wicedyrektor młodzieżowego domu kultury, międzyszkolnego ośrodka sportowego c) dyrektor ogniska pracy pozaszkolnej (pozaszkolnej placówki specjalistycznej) d) kierownik działu e) kierownik pracowni	12.000—29.000 9.000—25.000 10.000—19.000 8.000—16.000 7.000—11.000
12	Centralny Ośrodek Metodyczny Poradnictwa Wychowawczo-Zawodowego, Centralny Ośrodek Pedagogiczny Szkolnictwa Artystycznego, Centrum Metodyczne Doskonalenia Nauczycieli Średniego Szkolnictwa Medycznego a) dyrektor b) wicedyrektor c) kierownik sekcji (wydziału) d) nauczyciel-instruktor	25.000—43.000 17.000—26.000 13.000—17.000 10.000—16.000
13	Wojewódzkie ośrodki metodyczne a) dyrektor b) wicedyrektor c) kierownik zespołu, pracowni, grupy problemowej	21.000—39.000 14.000—26.000 8.000—17.000
14	Poradnie wychowawczo-zawodowe a) dyrektor wojewódzkiej poradni wychowawczo-zawodowej b) wicedyrektor wojewódzkiej poradni wychowawczo-zawodowej c) dyrektor terenowej poradni wychowawczo-zawodowej d) wicedyrektor terenowej poradni wychowawczo-zawodowej e) kierownik filii terenowej poradni wychowawczo-zawodowej	14.000—26.000 12.000—19.000 10.000—17.000 9.000—13.000 5.000— 9.000
15	Kierownik rodzinnego ośrodka diagnostyczno-konsultacyjnego, kierownik ośrodka adopcyjno-opiekuńczego	9.000—17.000
16	Ośrodki szkolenia zawodowego a) dyrektor b) wicedyrektor	10.000—26.000 9.000—17.000
17	Wojewódzkie ośrodki politechniczne a) dyrektor b) wicedyrektor c) kierownik filii	17.000—26.000 12.000—20.000 9.000—16.000
18	Pedagogiczne biblioteki wojewódzkie a) dyrektor biblioteki b) wicedyrektor biblioteki c) kierownik filii d) kierownik wydziału e) nauczyciel-bibliotekarz-instruktor	17.000—32.000 12.000—24.000 10.000—18.000 8.000—16.000 3.000—6.000

TABELA DODATKÓW SŁUŻBOWYCH

Lp.	Stanowisko	Wysokość dodatku ustalona procentowo od wynagrodzenia zasadniczego wynikającego ze stawki osobistego zaszergowania
I. Ministerstwa i urzędy centralne		
1	dyrektor departamentu*)	do 180
2	wicedyrektor departamentu*)	do 150
3	główny wizytator	do 110
4	starszy wizytator	do 90
5	wizytator	do 75
II. Urzędy wojewódzkie		
6	kurator oświaty i wychowania	do 150
7	wicekurator oświaty i wychowania	do 110
8	kierownik oddziału*)	do 90
9	starszy wizytator	do 75
10	wizytator	do 65
III. Urzędy terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego		
11	inspektor oświaty i wychowania	do 100
12	zastępca inspektora oświaty i wychowania	do 80
13	starszy wizytator	do 65
14	wizytator	do 55

*) Dotyczy dyrektorów i wicedyrektorów departamentów oraz kierowników oddziałów, do których zadań należy sprawowanie nadzoru pedagogicznego.